

Guia per preparar una sessió autogestionada a la teva entitat o organització

Procés participatiu de l'espai de menjador escolar
Construïm junts l'espai de migdia

Abans de començar

A la guia que teniu a les vostres mans hi trobareu els passos necessaris per dur a terme una **sessió de treball autogestionada** en el marc del procés participatiu de l'espai de menjador escolar per construir junts l'espai de migdia. Aquesta guia consta de les següents parts:

- 1. Què és el procés participatiu de l'espai de menjador escolar / espai de migdia?**
 - Definició del procés participatiu
 - Objectius i finalitats del procés participatiu
 - Possibilitats per participar en el procés participatiu
 - Possibilitats per organitzar una sessió autogestionada
- 2. Com preparar i realitzar una sessió autogestionada a la teva entitat o organització**
 - Definició d'una sessió autogestionada
 - Preparem la sessió autogestionada
 - Fem la sessió autogestionada
 - Resultats de la sessió autogestionada

3. Documents de treball

**Generalitat
de Catalunya**

1. Què és el procés participatiu de l'espai de menjador escolar / espai de migdia?

Definició, objectius, finalitats i possibilitats de participació

**Generalitat
de Catalunya**

Definició del procés participatiu

Què és el procés participatiu de l'espai de menjador escolar / espai de migdia?

- El Departament d'Educació vol **construir un model d'èxit i de qualitat de l'espai de migdia dels menjadors escolars a tots els centres del país a través d'un debat —obert i sincer amb tothom—**, per tal de generar un consens ampli sobre com ha de ser l'espai de migdia i com s'integra dins del projecte educatiu del centre, tot establint, si cal, indicadors i objectius tenint en compte els seus **aspectes educatius, alimentaris i de servei**. Per fer-ho, es realitzarà un **procés participatiu dividit en diverses fases, que permetrà definir**, entre tots els agents implicats, com volem que sigui l'espai de migdia dels menjadors escolars.
- La **primera fase**, compresa entre maig i juliol, consistirà en un debat amb el sector a través de sessions territorials. Paral·lelament, les entitats i organitzacions que **internament vulguin participar del procés podran organitzar la seva pròpia sessió autogestionada** i fer arribar les seves propostes a través de participa.gencat.cat/processes/menjadors-escolars. En acabar aquesta fase el Departament d'Educació presentarà unes primeres conclusions del procés participatiu.

**Generalitat
de Catalunya**

Definició del procés participatiu

Què és el procés participatiu de l'espai de menjador / espai de migdia?

- **La segona fase**, que es desenvoluparà durant la tardor per ajustar-se millor al calendari escolar, **està adreçada als centres educatius, perquè a través de sessions autogestionades** incorporin la visió dels infants com a protagonistes de l'espai de migdia.
- Així mateix, les entitats i organitzacions podran continuar fent sessions autogestionades i **al llarg de tot el procés es podrà participar en el debat** fent aportacions en línia a través de l'espai web mitjançant l'enllaç participa.gencat.cat/processes/menjadors-escolars.
- Finalment, el Departament d'Educació **presentarà els resultats i el tancament del procés participatiu amb les conclusions definitives**. En aquest moment també s'argumentaran els motius pels quals s'han incorporat o no les propostes rebudes, i es comunicarà per diferents canals a tots els agents implicats en el procés participatiu.

Generalitat
de Catalunya

Objectius i finalitats del procés participatiu

Objectius

- **Realitzar un debat plural** en què es contrastin les diferents visions al voltant del model de l'espai de migdia dels centres educatius.
- **Definir les característiques bàsiques comunes** que hauria de tenir el model de l'espai de migdia dels centres educatius.
- **Proposar mesures** per assolir aquestes característiques, compatibles amb la normativa vigent o que requereixin d'un nou marc regulatiu.

Generalitat
de Catalunya

Objectius i finalitats del procés participatiu

Per a què servirà el procés participatiu?

- Per definir i enriquir la proposta sobre el **model de l'espai de migdia dels centres educatius** a partir de les propostes generades fruit del treball en aquestes mateixes sessions autogestionades.
- Cal tenir en compte que es tracta d'unes sessions de debat on les associacions, cooperatives i altres entitats i organitzacions **podran fer la seva valoració i generació de propostes internament amb els seus equips**. Per tant, no es tracta d'una visió oficial de l'entitat, sinó de poder reflectir acords i desacords de les persones que hi participen a títol individual per les demandes que el mateix procés ofereix. En cas d'estar interessats a manifestar la visió de l'entitat, el procés compta amb altres vies de participació, com fer una aportació a través del portal participa.gencat.cat/processes/menjadors-escolars en nom de l'entitat.
- Al final del procés el **Departament d'Educació informarà dels resultats i els impactes** que ha tingut el procés participatiu, inclosos els que s'han generat amb aquestes sessions autogestionades.

Generalitat
de Catalunya

Possibilitats per participar en el procés participatiu

Qui hi pot participar?

Persones que treballen, estan vinculades o tenen interès en els temes proposats

Entitats o organitzacions educatives amb vinculació als menjadors escolars

Empreses del sector del procés participatiu

Com hi puc participar?

Sessions **presencials** a Catalunya, període maig – juny 2019

Sessions **autogestionades** a Catalunya, període maig – octubre 2019

Participació **en línia** durant tot el procés participatiu:

participa.gencat.cat/processes/menjadors-escolars

Generalitat
de Catalunya

Possibilitats per organitzar una sessió autogestionada

Qui en pot organitzar?

Empreses del sector del procés participatiu

Entitats o organitzacions educatives amb vinculació als menjadors escolars

Qui hi pot participar?

Sessions **autogestionades**, període maig – octubre 2019

A les sessions **autogestionades**, durant el període de maig a octubre de 2019, **hi poden participar totes aquelles persones que formen part de l'equip** de les entitats o empreses vinculades al sector del procés participatiu. Per tant, **són sessions de caràcter intern organitzades i dinamitzades per les mateixes persones de l'entitat, empresa o organització.**

Generalitat
de Catalunya

2. Com preparar i realitzar una sessió autogestionada a la teva entitat o organització

Definició d'una sessió autogestionada, preparació, realització i resultats

**Construïm junts
l'espai de migdia**
Procés participatiu de l'espai de menjador
escolar

**Generalitat
de Catalunya**

Definició d'una sessió autogestionada

Què entenem per sessions autogestionades?

- Són sessions de treball de **caràcter intern organitzades i dinamitzades per persones de l'entitat, empresa o organització** del sector directament relacionat amb el tema central del procés participatiu. L'objectiu és **recollir les propostes a títol individual** de les persones que formen part de l'entitat, empresa o organització. En cap cas es pretén recollir la visió de l'entitat, sinó que l'entitat serveixi com **espai per debatre constructivament sobre el tema del procés participatiu i poder compartir les propostes, valoracions, acords i desacords** per enriquir-lo.

Generalitat
de Catalunya

Preparem la sessió autogestionada

Els 5 passos previs a la realització de la sessió

1. **INFORMA'T AL WEB.** Entreu a participa.gencat.cat/processes/menjadors-escolars i exploreu la informació que posem al vostre abast.
2. **DECIDEIX EL TEU TEMA.** Seleccioneu un, dos o tres dels tres eixos proposats per a debatre sobre l'espai de migdia dels menjadors escolars. En el web trobareu una fitxa i informació específica per a cadascun dels eixos.
3. **PENSA QUI HI PARTICIPARÀ.** Identifiqueu entre els vostres equips aquelles persones que hi puguin estar interessades i amb les quals voleu debatre.
4. **DEFINEIX ON I QUAN.** Decidiu un espai adequat per acollir els participants, on es pugui treballar conjuntament, tant de manera plenària com en grups, i que sigui accessible per a tothom. Establiu també l'horari més adequat per a la majoria. Us recomanem que la sessió de treball no excedeixi les **3** hores.
5. **EXPLICA-HO!** Comuniqueu amb temps suficient a tots els participants potencials els detalls de la sessió de treball i el procés participatiu en el qual s'emmarca, i expliqueu-los què es farà dels resultats de la sessió i del procés.

Preparem la sessió autogestionada

Qui dinamitzarà la sessió?

Abans de començar cal posar-se d'acord i escollir una o més persones que condueixin i dinamitzin la sessió. Aquestes persones hauran de:

- Facilitar i dinamitzar el debat, mantenint en tot moment una **posició neutral**.
- Controlar **els temps** de la sessió.
- Garantir que **totes les opinions** són escoltades i que tothom pot expressar-se.
- **Recollir les propostes** i les idees plantejades.
- Al final de la sessió, **compartir les principals idees** i els resultats aconseguits.
- Recollir aquests resultats en un **informe de resultats** que posarem al seu abast.
- Recollir un **qüestionari d'avaluació** dels dinamitzadors.

Generalitat
de Catalunya

Fem la sessió autogestionada

Premisses abans de començar

Abans de començar, es recomana compartir amb les persones participants quines seran les premisses del debat i de la sessió autogestionada per tal de **participar des d'una posició constructiva**. Aquestes premisses són:

- Tots i totes **som experts** d'allò que venim a debatre. Les respostes són dins nostre.
- S'han de **respectar totes les opinions** i donar espai i temps a tothom.
- No s'ha de **monopolitzar** el debat.
- Hem de **limitar-nos** als continguts i objectius definits.
- Cal disponibilitat per **escoltar i aprendre**.
- Busquem **propostes compartides**, no cerquem convèncer ningú.
- Recollirem els **consensos i també els dissensos**.
- Les **propostes no són vinculants**, però el Departament d'Educació donarà compte dels impactes que han tingut.

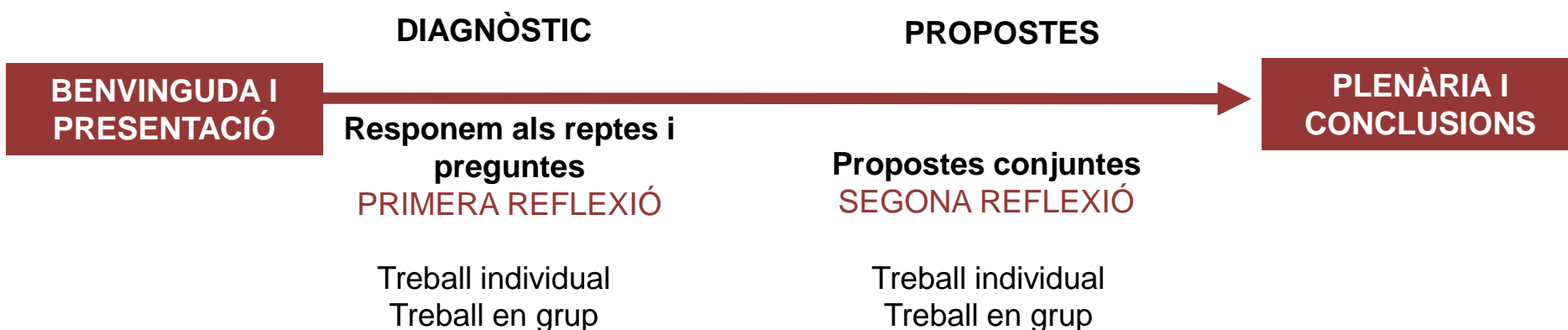

Generalitat
de Catalunya

Fem la sessió autogestionada

Estructura de la sessió autogestionada

L'estructura de les sessions autogestionades consten de **4 moments**. La benvinguda i la presentació; el diagnòstic i la primera reflexió; les propostes i la segona reflexió, i finalment, la plenària i les conclusions.

Format: Recomanem treballar en grups de màxim **10 persones**, però si hi ha més participants, podeu fer grups més petits.

Durada: Recomanem realitzar una sessió de **2.30 – 3 hores** aproximadament.

Fem la sessió autogestionada

Benvinguda i presentació de la sessió

15 minuts

Benvinguda als participants i explicació:

- **Presentació** del dinamitzador/a
 - **El context** del projecte: breu presentació sobre el context del projecte
 - **Els objectius** del projecte i de la sessió autogestionada
 - **Els continguts** que es treballaran
 - **L'impacte** de la vostra participació
 - **Les regles de joc**, l'estructura i com es desenvoluparà la sessió
- *Recomanem que la persona dinamitzadora realitzi una dinàmica de presentació amb totes les persones participants abans d'iniciar la fase de treball per tal de promoure i facilitar la participació posterior dels participants.*

Fem la sessió autogestionada

Responem a reptes i preguntes

45 minuts

Comencem a treballar els continguts, tant individualment com en grup:

Treball individual

- Llegim la fitxa de l'eix o eixos seleccionats.
- Valorem els reptes o preguntes plantejats a la fitxa i escrivim en paper les nostres respostes per cada un dels aspectes a treballar.
- El dinamitzador/a les recull (podem utilitzar *post-it* o cartolines) i les col·loca en un lloc visible, classificades segons els eixos del debat.

Treball en grup

- El dinamitzador/a dona la paraula als participants per iniciar un debat sobre aquells elements que considerem més rellevants del treball individual realitzat anteriorment.

Generalitat
de Catalunya

Fem la sessió autogestionada

Construïm propostes

60 minuts

Un cop fet el debat sobre les preguntes plantejades, és el moment de treballar per obtenir propostes d'actuació que considereu realitzables:

Treball en grup(s) - Debat col·lectiu

- Sobre els reptes i preguntes plantejats inicialment a les fitxes
- Sobre nous reptes o temes identificats i anotats en la fase anterior

Podeu tornar a formar grups de com a màxim 10 persones i després tornar a posar en comú tot el que s'hagi treballat.

Generalitat
de Catalunya

Fem la sessió autogestionada

Plenària i conclusions

25 minuts

Un cop fet el debat i tot el treball anterior, s'agrupen tots els participants per tal de fer el tancament de la sessió:

- S'exposen i **es posen en comú les idees** dels grups.
- El dinamitzador/a les apunta i entre tots fan la feina de **classificar/agrupar les idees per conceptes/categories dins dels eixos del debat.**
- Es **posa en comú i es verifica** que s'han recollit correctament les propostes i idees.
- **El dinamitzador/a clou la sessió**, agraeix la participació i indica als participants que se'ls enviarà una còpia del material recollit.

Generalitat
de Catalunya

Resultats de la sessió autogestionada

Un cop acabada la sessió

És important facilitar als participants un **document on es recullin totes les idees**. Aquest document s'enviarà a l'organització per poder afegir les propostes al document final del procés participatiu. El podeu trobar a:

participa.gencat.cat/processes/menjadors-escolars.

Posteriorment:

- Cal que el **dinamitzador/a ompli la fitxa de propostes** amb les idees recollides.
- Aquest document es farà **arribar als participants** (el més habitual és fer-ho per correu electrònic), perquè tinguin constància del que s'ha recollit a la sessió on han participat.
- Aquest document també s'ha de carregar al portal participa.gencat.cat, a l'apartat [Aportacions](#)
- Finalment, ens agradaria que els dinamitzadors poguessin omplir una [enquesta d'avaluació](#) de la sessió per identificar punts de millora i de satisfacció i l'enviessin a participagencat@gencat.cat.

Generalitat
de Catalunya

3. Documents de treball

Model per recollir proposes i model
d'avaluació de la sessió

**Generalitat
de Catalunya**

Moltes gràcies!

participa.gencat.cat/processes/menjadors-escolars